

Asociacijos pasiūlymai: VERSLAS

- 2017 m. birželio mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti pasiūlymai dėl *Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos* projekto.
Asociacija siūlo įteisinti baigtinius tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų sąrašus pagal ūkio sektorių ar pirkimo objektų specifiką ir sukurti automatizuotą tiekėjų kvalifikavimo sistemą. Tokiu būdu optimizuoti ir skaidrinti viešųjų pirkimų procedūras, eliminuoti žmogiškojo faktoriaus įtaką, užkirsti kelią perkančiųjų organizacijų piktnaudžiavimui.
- 2017 m. gegužės mėn. Valstybinei darbo inspekcijai pateikti pasiūlymai dėl *Statybos saugos ir sveikatos koordinatorių mokymo ir žinių tikrinimo tvarkos*.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad statybos saugos ir sveikatos koordinatorių pažymėjimo galiojimas pratęsiamas, jeigu buvo tobulinama kvalifikacija, tačiau kvalifikacijos tobulinimas skaičiuojamas ne valandomis, bet kartais. „Kartais“, kaip mato vienetas, neatskleidžia kvalifikacijos tobulinimo tikrosios apimties ir kokybės, todėl keistinas į valandas.
- 2017 m. balandžio mėn. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Reikalavimų darbuotojų, prižiūrinių ar pertvarkančių potencialiai pavojingus įrenginius, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams* projekto.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad darbo su potencialiai pavojingu įrenginiu vadovas gali turėti visus reikiamus įgūdžius praktiškai taikyti žinias darbo vietoje, todėl jo mokytį nebereikia ir pakanka tik įsitikinti įgūdžių buvimu. Atsižvelgiant į tai, greita mokymų turi būti numatyta alternatyva - įgūdžių patikrinimas.
- 2017 m. vasario mėn. Ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Eksporto kredito garantijų teikimo nuostatų* projekto.
Asociacija siūlo patikslinti, kad lietuviškos kilmės prekė, kuriai teikiamos eksporto kredito garantijos, apima ir statybos produktus. Taip pat patikslinti, kad eksporto kredito garantijos teikiamos ne tik tada, kai statybos produktai eksportuojami pagal pirkimo-pardavimo sutartis, bet ir tada, kai jie eksportuojami pagal statybos rangos sutartis, t.y. kai statybos produktai yra įtraukti į statybos darbų sąmatas.
- 2017 m. vasario mėn. VGTU Statybos fakultetui pateikti pasiūlymai studijų kokybei gerinti: tobulinti praktinius įgūdžius; plėsti statybinės, buhalterinės ir teisinės dokumentacijos tvarkymo žinias; tobulinti statybos produktų atitikties dokumentų supratimo gebėjimus; plėsti anglų kalbos žinias statybos terminologijos srityje; tobulinti bendruosius komunikavimo įgūdžius; didinti sąmoningumą darbų saugos ir aplinkosaugos klausimais; sudaryti darbdaviams galimybę gauti informaciją apie įdarbinamo specialisto pažangumą universitete.
- 2016 m. gruodžio mėn. Lietuvos standartizacijos departamentui pateikti pasiūlymai dėl 2017 metų Lietuvos standartų programos.
Asociacija, atsižvelgdama į savo narių ir partnerių nuomonę bei siekdama pažangos statybos sektoriuje, siūlo įtraukti į vertimų sąrašą standartus, kurie susiję su statybos sektoriaus skaitmenizavimu, taip pat kitus sektoriui aktualius standartus.
- 2016 m. lapkričio mėn. Seimo Ekonomikos komitetui pateiktas bendras su Lietuvos projektavimo įmonių asociacija pasiūlymas dėl *LR viešųjų pirkimų įstatymo* projekto.
Asociacijos siūlo netaikyti jokių išimčių perkančiųjų organizacijų vidaus sandoriams, tokiu būdu užtikrinti sąžiningą visų rinkos dalyvių konkurenciją pagal visiems vienodą viešųjų pirkimų tvarką.
- 2016 m. lapkričio mėn. Finansų ministerijai pateikta nuomonė dėl statybos veiklos vykdymo per nuolatines buveines Danijoje ir Švedijoje.

Asociacija pritarė iniciatyvai, kad statybos veiklos pripažinimo vykdant per nuolatinės buveinės terminas būtų ilginamas nuo 6 mėn. iki 12 mėn. Lietuvos statybos įmonės užsienyje paprastai atlieka didelės apimties darbus, o didelės apimties statybos darbams 6 mėnesių terminas dažniausiai yra per trumpas, todėl įmonių veikla pripažįstama vykdoma per nuolatinę buveinę. Tai sąlygoja eilę papildomų formalumų ir kaštų, todėl Lietuvos įmonės tampa mažiau konkurencingomis lyginant su kitų valstybių įmonėmis, kurioms taikomas 12 mėn. terminas.

- 2016 m. spalio mėn. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl specialių pertraukų, dirbant lauko sąlygomis (lauke arba nešildomose patalpose) reglamentavimo projekto. Asociacija atkreipė dėmesį, jog planuojamas specialių pertraukų pokytis siekia net 14 laipsnių (nuo - 10 °C. iki + 4 °C). Asociacija siūlo palikti šiuo metu galiojančią reglamentavimą, kad specialios pertraukos suteikiamos, kai aplinkos temperatūra yra žemesnė kaip - 10 °C. Asociacijos nuomone, statybos sektoriuje + 4 °C ar žemesnė temperatūra yra įprastinė darbinė aplinka. Be to, tam tikri darbai pagal technologijas turi būti atliekami nenutrūkstamai arba kuo skubiau be jokių pertraukų (pvz. likviduojant pastatų ar inžinerinių įrenginių avarijas).
- 2016 m. spalio mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai pateikta užklausa dėl subrangovų/subtiekėjų sąvokos ir išviešinimo, t.y. ar tiekėjas privalo savo pasiūlyme išviešinti tokius ūkio subjektus, kurie laimėjus konkursą, rangovui suteiks transporto ar mechanizmų nuomos (panaudos) su operatoriumi paslaugas, jei tokio reikalavimo konkurso sąlygose nebuvo. Asociacija išreiškė abejones, ar Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapyje pateikta viešą konsultacija yra tiksli ir įvertina statybos sektoriuje esančią specifiką.
- 2016 m. rugpjūčio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR žemės gelmių įstatymo pakeitimo įstatymo* projekto. Asociacija išreiškė abejonę dėl ketinimų įteisinti laikinų nesudėtingų statinių bei šiltnamių statybą naudingųjų iškasenų telkiniuose. Užstačius naudingųjų iškasenų sklypus statiniais, laikinų statinių nugriovimas apsunkins galimybę operatyviai pradėti eksploatuoti išteklius, kurių naudojimas teiktų naudą valstybei, visuomenei ir verslui. Asociacija siūlo statybos apribojimus mažinti ne naudingųjų iškasenų telkiniuose, bet žemės ūkio paskirties sklypuose, kurie faktiškai žemės ūkiui nenaudojami ir dėl savo specifikos labiau tinkami pramonės, logistikos, infrastruktūros, gyvenamajai, poilsinei bei kitokiai veiklai.
- 2016 m. liepos mėn. Ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo* projekto. Asociacija pritarė siekiui efektyvinti ir skaidrinti valstybės veiklą, tačiau atkreipė dėmesį, kad valstybė ženkliai sumažina bendros veiklos su privačiu sektoriumi galimybes. Asociacija siūlo palikti lankstesnes valstybės bendradarbiavimo su privačiu sektoriumi galimybes.
- 2016 m. birželio mėn. Ūkio ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Eksporto kredito garantijų teikimo nuostatų* projekto. Asociacija siūlo išplėsti eksporto kredito garantijų taikymą, įtraukiant: ne tik eksportuojamas prekes, bet ir darbus (įskaitant statybos darbus); ne tik mažas ir vidutines įmones, bet ir dideles įmones; kuo didesnę regionų (valstybių) skaičių.
- 2016 m. balandžio mėn. VGTU „Statinio informacinio modeliavimo“ programos komitetui pateikta nuomonė dėl studijų programos „Statinio informacinis modeliavimas“ poreikio. Asociacijos nuomone, Lietuvos įmonių konkurencijai gebėjimai dirbti šalies bei kitų valstybių rinkose yra priklausomi nuo to, kaip greitai šių įmonių specialistai pradės savo veikloje taikyti BIM (Statinio informacinis modeliavimas) ir kitas inovatyvias technologijas. Todėl įgyvendinant Lietuvos statybų sektoriaus skaitmenizavimo viziją tikslinga padidinti ruošiamų Statinio informacinio modeliavimo specialistų kiekį.
- 2016 m. kovo mėn. Lietuvos pramonininkų konfederacijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl verslui aktualių klausimų. Asociacija siūlo: sukurti ekonominio naudingumo kriterijaus taikymo aprašus, pritaikant juos atskirų ūkio sektorių specifikai ir integruojant programinius valdymo instrumentus; įteisinti galimybę taikyti pažangias „debesų kompiuterijos“ technologijas, t.y. sudaryti galimybę 3D formatu parengtus statinio projektus bei kitą projektinę dokumentaciją patalpinti į išorinius duomenų centrus, tikrinančioms institucijoms suteikiant nuotolinę prieigą; skatinti statybų

skaitmenizavimo procesus ir numatyti privalomą 3D projektavimą viešuosiuose pirkimuose objektuose, kurių statybos sąmatinės vertės yra nuo 5 mln. eurų; numatyti privalomą ypatingus statinius projektuojančių įmonių atestavimą; numatyti privalomą pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projektų ekspertizę; sukurti vieningą darbuotojų kompetencijų vertinimo sistemą, kuriose aktyviai dalyvautų asocijuotos struktūros; atsisakyti privalomo pranešimo apie duomenų tvarkymą automatiniu būdu, kai duomenys tvarkomi rinkodaros tikslais, taip pat kitais atvejais, kai toks tvarkymas yra neatsiejama verslo veiklos dalis; išplėsti pelno mokesčio lengvatų įmonių investicijoms skirtam pelnui taikymą.

- 2016 m. kovo mėn. Viešųjų pirkimų tarnybos prašymu pateikta nuomonė dėl Viešųjų pirkimų įstatymo projekte numatytų sertifikavimo įstaigų.

Asociacijos nuomone, sertifikavimo įstaigų funkcijas galėtų vykdyti asocijuotos struktūros, atstovaujančios didžiausią atitinkamos ūkio šakos dalyvių kiekį. Atstovaudamos tam tikrą ūkio šaką ir turėdamos apie ją žinių, asocijuotos struktūros būtų kompetentingos vertinti tos srities tiekėjų kvalifikaciją. Jeigu sertifikavimo įstaigoms būtų suteikta galimybė patvirtinti tiekėjų atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, tai palengvintų viešųjų pirkimų procedūras tiekėjams ir perkančiosioms organizacijoms.